

Державна
податкова
служба України

Головне управління ДПС у Чернігівській області
14000, Чернігів, вул. Ремісничка, 11,
тел.: (0462) 652-300

Що потрібно знати про контрольовані іноземні компанії

Законом України № 466 від 16.01.2020 року, вперше впроваджено правила контрольованих іноземних компаній (далі – «КІК»).

Правила КІК передбачають, що українські резиденти (як фізичні, так і юридичні особи), які володіють компаніями в інших країнах (або фактично їх контролюють), будуть зобов'язані сплатити в Україні податок з нерозподілених прибутків таких компаній. Правила оподаткування прибутку КІК встановлені ст. 39² ПКУ.

Іноземна компанія вважатиметься КІК в Україні, якщо:

- частка, якою податковий резидент України (юридична або фізична особа) володіє в такій компанії, становить більше ніж 50 відс. або більше ніж 10 відс. (за умови, що суммарно резиденти України володіють у такій КІК часткою у розмірі 50 відс. і більше); або
- податковий резидент України (юридична або фізична особа) здійснює «фактичний контроль» над такою іноземною компанією (самостійно або разом з іншими податковими резидентами України).

Фактичний контроль має місце за наявності хоча б однієї з обставин, що визначена в Законі. Такими обставинами є наприклад, надання особою зобов'язуючих вказівок органам управління іноземної компанії, можливість здійснювати або блокувати операції за банківським рахунком такої іноземної компанії та інші.

Згідно Закону України «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законів України щодо забезпечення збору даних та інформації, необхідних для декларування окремих об'єктів оподаткування» від 07.12.2020 р. № 1117-IX (далі – Закон № 1117, першим звітним роком стане 2022 рік, і перший звіт необхідно буде подати одночасно з поданням річної декларації про майновий стан і доходи (це стосується фізосіб, які є контролюючими особами) або податкової декларації з податку на прибуток підприємств (це стосується юросіб) аж за 2023 рік (тобто у 2024 році) (п. 54 підрозд. 10 розд. XX ПКУ).

Крім того, п. 54. підрозд. 10 розд. XX ПКУ передбачає, що:

- 1) штрафні санкції та пеня за порушення, допущені під час визначення та обчислення прибутку контрольованої іноземної компанії, не застосовуються за результатами 2022–2023 звітних (податкових) років;
- 2) до платника податків, його посадових осіб не застосовується за результатами 2022–2023 звітних (податкових) років адміністративна та кримінальна відповідальність за будь-які порушення, пов'язані з КІК.

Необхідно звернути увагу фізичних осіб, які не бажають й далі бути контролюючою особою на те, що норми п. 14 підрозд. 1 розд. XX ПКУ дають їм право ліквідувати КІК у 2021 році та уникнути податкових наслідків через запровадження КІК-оподаткування:

Так, відповідно до цього пункту тимчасово до складу доходу фізособи, що ліквідує КІК, у 2020–2021 роках не включаються доходи у формі доходів у грошовому та/або іншому майновому вияві, отримані в наслідок ліквідації (припинення) іноземної юридичної особи або іноземного утворення без статусу юридичної особи платником податків, якщо така фізособа є:

1) акціонером (учасником, партнером, пайовиком, засновником, контролюючою особою) іноземної юридичної особи або іноземного утворення без статусу юридичної особи в разі дотримання таких умов:

а) процедура ліквідації (припинення) іноземної юридичної особи або іноземного утворення без статусу юридичної особи розпочата не раніше 01 січня 2020 року та завершена не пізніше 31 грудня 2021 року;

б) платник податків подав до контролюючого органу одночасно з податковою декларацією за відповідний податковий (звітний) рік:

- складену в довільній формі заяву про звільнення таких доходів від оподаткування із зазначенням характеристик отриманого майна та ліквідованої (припиненої) іноземної юридичної особи або іноземного утворення без статусу юридичної особи;

- документи, що містять відомості про вартість отриманого майна, відповідно до фінансової звітності іноземної юридичної особи або іноземного утворення без статусу юридичної особи, складеної відповідно до міжнародних стандартів фінансової звітності, на дату прийняття рішення про розподіл майна в якості виплати доходу у зв'язку з ліквідацією (припиненням) іноземної юридичної особи або іноземного утворення без статусу юридичної особи;

в) іноземну юридичну особу або іноземне утворення без статусу юридичної особи було створено на підставі правочину або закону іноземної держави (території) не пізніше 23.05.2020 року або було зареєстровано не пізніше 23.05.2020 року відповідно до законодавства іноземної держави (території) у випадку, якщо відповідно до законодавства такої іноземної держави (території), регуляторних вимог та/або документів, що регулюють діяльність (особистого закону) такої іноземної юридичної особи або іноземного утворення без статусу юридичної особи, така особа (утворення) підлягає реєстрації у відповідній державі (території);

2) кінцевим бенефіціарним власником (контролером) від номінального утримувача (номінальновласника). Водночас фізособа, щоб не оподатковувати такі доходи, додатково до відомостей та документів, які звільняють ці доходи від оподаткування, і перелічені вище, зобов'язана надати документи, що підтверджують отримання таких доходів від номінального утримувача (номінального власника) у зв'язку з ліквідацією (припиненням) іноземної юридичної особи або іноземного утворення без статусу юридичної особи.

Спілкуйся з Податковою службою дистанційно за допомогою сервісу [«InfoTAX»](#)

Інформаційно-довідковий департамент Державної податкової служби України: 0-800-501-007

«Гаряча лінія» ДПС України "Пульс": 0800-501-007 (напрямок «4») Акредитований центр сертифікації ключів:

0-800-501-007 (напрямок «2»), 044-284-00-10, (0462) 77-49-27 Вебсайт ДПС: <https://tax.gov.ua/>

Субсайт Головного управління ДПС у Чернігівській області: <https://ch.tax.gov.ua/>